

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Andrzej Korolczuk

Wizytator ds. ewaluacji, KO w Białymstoku

Refleksje z IV wizyty studyjnej w Rumunii w okresie 17-24 października 2010r.

Ponieważ na stronach platformy znajdziemy szczegółowe informacje i refleksje z przebiegu wizyty grupy polskich wizytatorów ds. ewaluacji w Rumunii, warto skupić się na charakterystyce wybranych i najciekawszych (moim zdaniem) zagadnień rumuńskiego systemu nadzoru pedagogicznego.

Nie ulega wątpliwości, że największe wrażenie (obok piękna gór i zabytków architektury) zrobiła na nas „ewaluacja kadry pedagogicznej” czyli rumuński system awansu zawodowego nauczycieli.

Spojrzenie na rozwiązania rumuńskie w tym zakresie jest co prawda pobocznym wątkiem naszej wizyty, ale z racji tego, że do niedawna byliśmy (lub jesteśmy nadal) zawodowo związani z naszym systemem awansu poprzez przewodniczenie komisjom kwalifikacyjnymi i uczestnictwo w pracach komisji egzaminacyjnych warto przedstawić generalne założenia.

Osoba kończąca studia nauczycielskie i znajdująca zatrudnienie w szkole formalnie nie posiada kwalifikacji nauczycielskich. Aby je uzyskać, musi po upływie 2 lat pracy przystąpić do egzaminu (państwowego, organizowanego przez uczelnię wyższą) i zdać ten egzamin co najmniej na 7 w skali 1-10. Można uzyskać ten stopień awansu w ciągu 7 lat (podejmując maksymalnie 3 próby). Otrzymuje się wtedy trzeci – najniższy stopień awansu i na dobre rozpoczyna swoją nauczycielską karierę zawodową. Zdobywanie pierwszego (najwyższego) stopnia awansu poprzedzają liczne obserwacje lekcji przeprowadzanych przez kandydata. Obserwacje prowadzone są przez dyrektora, inspektorów oraz komisję państwową złożoną z nauczyciela akademickiego, inspektora-metodyka i dyrektora szkoły. Kandydat jest zobowiązany do napisania pracy badawczej pod kierunkiem promotora uniwersyteckiego, musi tę pracę obronić (publicznie – każdy ma prawo obserwować taką obronę) i zdać egzamin obejmujący zagadnienia z zakresu pedagogiki ogólnej i dydaktyki oraz metodyki posiadanej specjalności zawodowej. Uzyskiwanie kolejnych stopni awansu skutkuje znaczącą podwyżką płacy.

Warto zwrócić uwagę na dwa aspekty awansu, które nie występują w naszym polskim systemie:

- bardzo wyraźny i permanentny związek kształcenia akademickiego z procedurą awansu nauczycielskiego. Potencjalnie może to służyć znacznemu podwyższeniu poziomu diagnoz, analiz, refleksji i wnioskowania awansowego, ponieważ oparte są na zasadach badań nauk społecznych.
- wielokrotne próby poznania/zdiagnozowania warsztatu pracy nauczyciela poprzez obserwacje i analizy lekcji ze strony osób oceniających (na każdym etapie awansu) wydają się lepiej służyć osiągnięciu obiektywizmu w ustaleniu jakości pracy, niż nasze opisy i analizy dokonań.

Konkludując – warto przyjrzeć się bliżej sposobom oceny i awansu zawodowego w Rumunii w kontekście modernizacji naszego systemu.